

**МОНГОЛЫН ОЛОН
УЛСЫН АРБИТР**

Арбитрын даргын
2021 оны 4 дүгээр сарын 05-ны өдрийн
01 дугаар тушаалын Хавсралт №1

Цахим арбитрын ажиллагаанд дагаж мөрдөх удирдамж

Монголын Олон Улсын Арбитр

Ажлын алба

2021 он

1. АРБИТРЫН ҮНДСЭН ХУРАЛДААНЫ ӨМНӨХ ТЕХНИКИЙН ТУРШИЛТ

- 1.1 Хэргийн талууд шаардлагатай гэж үзэн тохиролцсон тохиолдолд арбитрын үндсэн хуралдаан болох өдрөөс 48 (дөчин найм) цагийн өмнө техникийн туршилтыг хийж болно.
- 1.2 Техникийн туршилтыг Арбитрын ажлын алба зохион байгуулж гүйцэтгэнэ.
- 1.3 Ажлын алба нь техникийн бүхий л ажиллагаа хэвийн явагдаж буйг, түүнчлэн мэдээллийн аюулгүй байдал хангагдаж буй эсэхийг шалгана. Ингэхдээ хуралдаанд ашиглах платформ /platform/-ыг шалгах, гэрчийг асуух, завсарлага авах зэрэг хуралдаанд хийгдэх бүхий л ажиллагааг туршин шалгана.
- 1.4 Хуралдааныг цахим хэлбэрээр зохион байгуулахад Zoom платформыг ашиглах бөгөөд үндсэн платформд саатал гарсан тохиолдолд хуралдааныг тасралтгүй үргэлжлүүлэх зорилгоор хуралдааныг тасралтгүй үргэлжлүүлэх зорилгоор нөөц платформ буюу Google meet ашиглана.

/Энэ хэсэгт МОУА-ын Даргын 2021 оны 05 дугаар сарын 18-ний өдрийн 02 тоот тушаалаар өөрчлөлт орсон/

- 1.5 Хуралдаанд оролцож буй байршил нь техникийн шаардлага хангасан газар мөн эсэхийг баталгаажуулахдаа Талууд өөрийн ашиглаж буй интернет холболт, техникийн доголдолгүй байдал зэргээ урьдчилан шалгасан байх үүрэг хүлээнэ.
- 1.6 Талууд Арбитрын ажлын албанд арбитрын урьдчилсан болон үндсэн хуралдааныг цахим хэлбэрээр, зайнаас явуулахыг зөвшөөрсөн зөвшөөрлөө албан ёсны цахим шуудан эсхүл бусад байдлаар ирүүлэх ба үүнийг хэрэгт хавсаргана.
- 1.7 Удирдамжийн 1 дүгээр зүйлийн 1.6-д заасан зөвшөөрөлд талууд дараах асуудлаар саналаа ирүүлнэ. Үүнд:

1.7.1 Арбитрын даргын тушаалаар батлагдсан “Арбитрын хуралдааныг цахим хэлбэрээр явуулахад дагаж мөрдөх удирдамж”-тай танилцсаны үндсэн дээр Арбитрын урьдчилсан болон үндсэн хуралдааныг цахим хэлбэрээр, зайнаас явуулахыг зөвшөөрч байгаа эсэх;

1.7.2 Хэргийн нөгөө тал хуралдаанд биечлэн оролцоход татгалзах зүйл байгаа эсэх;

/Энэ зүйлд МОУА-ын Даргын 2021 оны 05 дугаар сарын 18-ний өдрийн 02 тоот тушаалаар өөрчлөлт орсон/

2. АРБИТРЫН УРЬДЧИЛСАН БОЛОН ҮНДСЭН ХУРАЛДААН

- 2.1 Цахим хэлбэрээр хуралдааныг явуулахад талууд байр сууриа илэрхийлэх бүрэн боломжоор хангагдах ба ийнхүү хуралдах нь талуудын “хуралдааныг биечлэн мэтгэлцэх журмаар явуулах” тохиролцоо хангагдсан гэж үзнэ.
- 2.2 Хэргийн оролцогчид өөрийн биеийн байцаалт, бичиг баримтыг хуралдаанаас Арбитрт урьдчилан цаасаар болон цахим шуудангаар ирүүлсэн байна. Хуралдаанд оролцогчдын ирүүлсэн биеийн байцаалттай тулган шалгаж үзсэний үндсэн дээр цахим хуралдааныг эхлүүлнэ.
- 2.3 Арбитрын бүрэлдэхүүн техникийн аюулгүй байдал, хэргийн нууцлалыг хангах үүднээс МҮХАҮТ-ын байран дахь Арбитрын хуралдааны танхимд биечлэн ирж тусгайлан бэлтгэсэн тоног төхөөрөмж ашиглан хуралдаанд оролцоно.
- 2.4 Хүндэтгэн үзэх шалтгаантай тохиолдолд Талуудын сонгосон арбитрч өөр газарт байрлан техник, аюулгүй байдлын шаардлагыг ханган хуралдаанд оролцож болно.
- 2.5 Хуралдааны бүх оролцогчид цахим хуралдааны платформд нэвтэрсний дараа гуравдагч этгээд, хэргийн оролцогч бус этгээд нэвтрэхээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор өрөө /remote hearing room/-г цоожилно.
- 2.6 Хуралдаанд оролцогчид хуралдааны өрөөг санамсаргүй орхисон тохиолдол /техникийн саатал/-д нарийн бичгийн даргад нэн даруй мэдэгдэх ба ийн мэдэгдээгүй тохиолдолд өрөөг сайн дураар орхисон гэж үзэн хуралдааныг үргэлжлүүлнэ.
/Энэ хэсэгт МОУА-ын Даргын 2021 оны 05 дугаар сарын 18-ний өдрийн 02 тоот тушаалаар өөрчлөлт орсон/
- 2.7 Бүрэлдэхүүн байрлах газар гэрч биечлэн ирэх бөгөөд гэрчийг асуухдаа тусгайлан бэлтгэсэн өрөөнд оруулан техник хэрэгслээр хангах бөгөөд хөндлөнгийн этгээд саад учруулах, нөлөө үзүүлэхээс урьдчилан сэргийлсэн байна.
- 2.8 Орчуулагч нь арбитрын бүрэлдэхүүн байрлан хуралдаж буй өрөөнд нэг дор суун орчуулгыг явуулж болно.
- 2.9 Хэргийн оролцогч Талууд тэгш эрхээр хангагдах боломжгүй байна хэмээн арбитрын бүрэлдэхүүн үзвэл цахим хуралдааныг хойшлуулах арга хэмжээг авч болно.
- 2.10 Цахим хуралдаан эхлэхээс өмнө хариуцсан нарийн бичгийн дарга нь хавтаст хэргийг урьдчилан бэлтгэж дугаарласан байх бөгөөд скайн /scan/-дсан хавтаст хэргийн файлыг үүлэн технологи /cloud server/-т байршуулан холбоос /link/-ыг хэргийн талуудын бүртгэлтэй мэйл хаяг руу зөвхөн үзэж танилцах боломжтой байдлаар илгээнэ./Файлыг татаж авах боломжгүй/

- 2.11 Нотлох баримт шинжлэн судлах үед дэлгэц хуваалцах (screen share) аргаар талуудад харуулж болох ба техникийн доголдол үүсвэл талууд хавтаст хэргийг өөрсдийн төхөөрөмж дээр харах үүрэгтэй.
- 2.12 Цахимаар хуваалцсан нотлох баримтын нууцлалын аюулгүй байдлыг талууд өөрсдөө хариуцна.
- 2.13 Зөвлөлдөх шат:
- 2.13.1 Арбитрын бүрэлдэхүүн зөвлөлдөхдөө шинээр онлайн зөвлөлдөх өрөөг үүсгэнэ.
 - 2.13.2 Энэ өрөөг тухайн хэргийн нарийн бичгийн дарга үүсгэж, удирдан зохион байгуулна.
 - 2.13.3 Арбитрын бүрэлдэхүүн зөвлөлдөх үеэр талууд хуралдааны өрөөг орхихыг хориглоно.
 - 2.13.4 Арбитрын бүрэлдэхүүн зөвлөлдөж дуусаад хуралдааны өрөөнд эргэн ороход талууд байхгүй бол нарийн бичгийн дарга талуудын мэдэгдэж буй холбоо хэрэгслээр хуралдааны өрөөнд буцаж орохыг мэдэгдэнэ. Ийн мэдэгдсэн боловч хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр эргэн ороогүй бол Арбитрын хэрэг хянан шийдвэрлэх дүрмийн 26.4-т заасны дагуу шийдвэрийн агуулгыг танилцуулахад талууд сайн дураар оролцоогүй гэж үзнэ.
- 2.14 Арбитрын хуралдааны дуу, дүрсний бичлэг хийх бөгөөд МОУА-ын нөөц серверт хадгална.
- /Энэ хэсэгт МОУА-ын Даргын 2021 оны 05 дугаар сарын 18-ний өдрийн 02 тоот тушаалаар өөрчлөлт орсон/*

3. ЦАХИМ ХУРАЛДААНД ОРОЛЦОХОД АНХААРАХ ЗҮЙЛС

- 3.1 Арбитрын хуралдааны он, сар, өдөр, цагийг товлэхдоо цагийн зөрүү /time zone/-г харгалзан үзнэ.
- 3.2 Талууд болон хуралдаанд оролцож буй хэргийн бусад оролцогчид, арбитрын бүрэлдэхүүн нь утастай интернет холболтыг хэрэглэх нь зохимжтой бөгөөд энэ нь аюулгүй, сааталгүй байна.
- 3.3 Утастай холболт ашиглах боломжгүй тохиолдолд утасгүй (Wi-fi) холболтыг ашиглах бөгөөд олон нийтийн утасгүй сүлжээг ашиглахгүй байхыг анхаарах шаардлагатай. Нууц үгээр хамгаалагдсан, утасгүй интернет холболтыг ашиглах нь хуралдааны нууцыг хадгалах, аюулгүй байдлыг хангахад чиглэж буй юм.